

Drugs Use Behavior among Transgender Users in Udonthani Province¹

Umaporn Kensila²
Manop Kanato³

Received: December 8, 2013

Accepted: January 29, 2014

Abstract

Official intelligence data indicated that illicit drugs were widely epidemic in Udonthani, in particular, the downtown area. This study aimed to estimate the number of transgender users of illicit drugs and their behaviours. Data were collected during June-September 2013 through interviews and participant observations. For the purpose of estimation, a network scale-up method was employed to collect the data from 100 samples. A snowball technique was utilised to gather qualitative data from 8 key informants who were experienced in using drugs.

The estimated number of transgender users in Udonthani was 20,828 individuals within the 1,607,127 population of Udonthani. Of these, 1,271 individuals used amphetamine type stimulants (methamphetamine pills and ecstasy), 676 used cannabis, 259 used crystal methamphetamine (“Ice”), 80 used cocaine, and 159 used volatile substances. Enabling factors were their curiosity, desire of looking good, group norms and acceptance, increased working ability, and relaxation. Important enforcement factors were peer influence as well as easily accessibility in the community, in particular, within the family. The informants used a certain amount illicit drugs daily, and in some cases, have been using for more than 9 years continuously without getting treatment.

Keywords: Transgender, Drugs use behavior

¹ Research Article

² Graduate Student, Doctor of Philosophy Program in Community Health Development, Faculty of Medicine Khon Kaen University e-mail: nurse_ckr@hotmail.com Tel. 668-1974-5947

³ Associate Professor in Department of Community Medicine, Chair Community Health Development Graduate Program, Director ISAN Substance Abuse Network Khon Kaen University

พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี¹

อุมภาพร เคนศิลา²

มานพ คณะโต³

บทคัดย่อ

ในเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีมีการนำเข้ายาบ้าและแพร่ระบาดของยาบ้ารุนแรง การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปรากฏการณ์การใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศและเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายน ผู้วิจัยใช้วิธีการขยายเครือข่าย (Network scale-up method) เพื่อคาดประมาณประชากรที่ต้องการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกในการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลหลัก 8 คนที่มีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติด และคัดเลือกตัวอย่างแบบ Snowball technique

ผลจากการประมาณค่าจำนวนประชากรกลุ่มคนข้ามเพศในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีจำนวน 20,828 คน จากประชากรจังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,607,127 คน พบว่ามีผู้เข้ายาบ้าที่ใช้ยาบ้า/ยาอี จำนวน 1,271 คน ผู้ที่เสพยากัญชา จำนวน 676 คน, ผู้ที่เสพยาไอซ์ จำนวน 259 คน, ผู้ที่เสพยาโคเคนจำนวน 80 คน และผู้ที่เสพยาสารระเหยรวมถึงกาว น้ำมันเชื้อเพลิง ทินเนอร์ จำนวน 159 คน ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของการใช้สารเสพติดเพื่อความสว ความงาม เพื่อให้ได้รับการยอมรับ เพื่อการทำงาน และเพื่อความบันเทิง ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติด ได้แก่ การเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายในชุมชนและภายในครอบครัว เข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในครอบครัว ซึ่งจากข้อมูลพบว่าการใช้ยาเสพติดทุกวัน และมีบางคนที่มีการใช้ยาเสพติดนานกว่า 9 ปี อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ได้รับการรักษา

คำสำคัญ: คนข้ามเพศ พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

¹ บทความวิจัย

² นิสิตปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

e-mail: nurse_ckr@hotmail.com Tel. 668-1974-5947

³ รองศาสตราจารย์ประจำคณะแพทยศาสตร์, ประธานสาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพชุมชน, ผู้อำนวยการเครือข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันจังหวัดอุดรธานีมีการนำเข้ายาบ้า และแพร่ระบาดของยาบ้ารุนแรง โดยเฉพาะอำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอวังสามหมอ อำเภอศรีธาตุ และอำเภอนายูง โดยเฉพาะในเขตเทศบาลนครอุดรธานี เป็นพื้นที่ที่มีการค้าและการแพร่ระบาดของยาบ้ารุนแรงเป็นพิเศษ ซึ่งทั้งจังหวัดคาดว่าจะมีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดประมาณ 50,000-70,000 คน จากประชากรทั้งจังหวัด 1,607,127 ซึ่งในจำนวนนี้คาดว่าจะจะเป็นกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่เสพหรือติดยาเสพติด ประมาณ 25,000 คน (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด จังหวัดอุดรธานี, 2555) สำหรับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดยังคงเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้เสพร่วมกันเอง กลุ่มชุมชนที่มีคนอาศัยอยู่หนาแน่น และกลุ่มมั่วสุมต่าง ๆ ทำให้มีนักค้ารายย่อยในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นจากการขยายเครือข่ายการค้า จากกลุ่มผู้เสพที่ผันตัวเองมาทำการค้าเพื่อเสพ โดยรับผลต่างของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการขายในแต่ละครั้งเพื่อแลกกับการได้ยาเสพติด ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด จังหวัดอุดรธานี (2555) พบว่าโดยส่วนใหญ่ร้านค้าในพื้นที่จะเป็นกลุ่มเยาวชน นักเรียน/นักศึกษา และกลุ่มผู้ว่างงาน โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่จะหาลูกค้าจากกลุ่มเพื่อนได้ง่าย ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ว่ามีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดคือ มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นมากเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

สำหรับสถานการณ์การนำเข้าของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่านักค้ารายย่อย รายกลาง และรายสำคัญ ยังมีการเคลื่อนไหวของการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเขตรอยต่อกับจังหวัดหนองคาย โดยมีเป้าหมายหลักในพื้นที่อำเภอเมืองอุดรธานี โดยเฉพาะในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ในส่วนของผู้ค้ารายใหญ่ในจังหวัดไม่มี แต่

ปรากฏว่ามีผู้ค้ารายย่อยที่ผันตัวจากผู้เสมาเป็นผู้ค้ารายย่อยเพิ่มมากขึ้น และพัฒนากลายเป็นผู้ค้ารายสำคัญในที่สุด สถานที่ติดต่อซื้อขายแล้วแต่จะตกลงกัน เช่น หอพัก/บ้านเช่า ห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิง บริษัทขนส่งจำกัดหรือบังกะโล/รีสอร์ท เป็นต้น

ในส่วนของยาเสพติดที่แพร่ระบาดและควรเฝ้าระวังได้แก่ ยาบ้า กัญชา ยาไอซ์ และสารระเหย สำหรับผู้เสพพบว่า มีผู้เสพในพื้นที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งผู้เสพรายเก่าก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง คาดว่าผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดทั้งจังหวัดประมาณ จำนวน 50,000-70,000 คน (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด จังหวัดอุดรธานี, 2555) ซึ่งอีกสาเหตุหนึ่งก็คือปัจจัยเสี่ยงที่ยั่วยุให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในจังหวัดมีจำนวนมาก เช่น สถานบริการ/สถานประกอบการ ร้านเกม/Internet และแหล่งอบายมุขต่างๆ ที่ลักลอบดำเนินการ โดยผิดกฎหมายมีจำนวนมาก เช่น โต๊ะพนันฟุตบอล บาคาร่าออนไลน์ ตู้ม้าตู้เกม เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เอื้อต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัด อีกสาเหตุหนึ่งก็คือ สถานการณ์ปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ส่งผลให้คนมีสภาวะความเครียดเกี่ยวกับค่าครองชีพ ทำให้หันไปพึ่งพายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น และอีกประการหนึ่งก็คือ การติดต่อสื่อสาร การคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้การซื้อขายยาเสพติดเป็นเรื่องที่ง่าย

การศึกษานี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาในประเด็นของปรากฏการณ์การใช้สารเสพติดและพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มคนข้ามเพศ ซึ่งไม่ค่อยพบหลักฐานการศึกษาในประเด็นนี้ แต่มีการศึกษาสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาไอซ์ ของเครือข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือ การศึกษาในกลุ่มตัวอย่างผู้เสพยาไอซ์ที่เป็นเพศ

หญิงร้อยละ 51.7 เพศชายร้อยละ 48.3 ซึ่งในจำนวนที่ศึกษานี้เป็นกะเทย/เกย์ ร้อยละ 14.4 และเป็นหญิงรักหญิงร้อยละ 3.4 และผลจากการวิเคราะห์แนวโน้มผู้เสี่ยงที่จะเป็นผู้เสพยาไอซ์ พบว่าหญิง/กะเทยมีความเสี่ยงเป็น 13 เท่าของผู้ไม่เสพยาไอซ์ จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาคนข้ามเพศที่เป็นกะเทยมีแนวโน้มเป็นผู้เสี่ยงที่จะเสพยาไอซ์มากขึ้น และนอกจากนี้ผลการศึกษาก็กล่าวถึงด้านทัศนคติของผู้เสพยาที่เชื่อว่าเสพยาไอซ์แล้วหุ่นดี ร่างกายไม่ทรุดโทรม กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองด้านบวกที่มีต่อยาเสพติด แต่กลับมองข้ามผลเสียที่จะตามมาในอนาคต ดังนั้นการพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการแก้ปัญหา ยาเสพติดนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นการศึกษาในรูปแบบของวิจัยเชิงคุณภาพจะทำให้เห็นปรากฏการณ์การใช้สารเสพติด ความรู้สึกนึกคิด สภาพปัญหา ความคิดเห็น และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนให้เห็นปัญหาเชิงลึกและเป็นประโยชน์ต่อการเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปรากฏการณ์การใช้สารเสพติด และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเสพยาเสพติด หมายถึง การรับสารเสพติด ได้แก่ ยาบ้า กัญชา สารระเหย ยาอี และโคเคน เข้าสู่ร่างกาย จะโดยวิธีหนึ่งวิธีใด ได้แก่ สูบ ฉีด กิน สูดดม อม ทา เป็นประจำ ทำให้เกิดความ ต้องการอยู่เรื่อยๆ และเพิ่มปริมาณมากขึ้น

2. คนข้ามเพศ หมายถึง ผู้มีความหลากหลายทางเพศ ได้แก่ กะเทย เกย์ ทอม ดี ที่

อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

3. พฤติกรรมการเสพยาเสพติด หมายถึง การกระทำที่อาจสังเกตเห็นได้และไม่สามารถสังเกตเห็นได้เกี่ยวกับการติดสารเสพติดของคนข้ามเพศ ซึ่งในการศึกษานี้หมายถึงกลุ่มคนข้ามเพศที่ติดสารเสพติดต่าง ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปรากฏการณ์การใช้สารเสพติด และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้วิธีขยายเครือข่าย (Network Scale-Up: NSUM) เพื่อคาดประมาณประชากรกลุ่มคนข้ามเพศที่ต้องการศึกษา และค้นหากลุ่มคนข้ามเพศที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติด และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ทางโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในกลุ่มคนข้ามเพศ ใช้แนวคิดเชิงทฤษฎีทางเชิงสังคมศาสตร์เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจบริบททางสังคมของเพศวิถีของบุคคล (Jackson, 1997) และศึกษาในประเด็นต่างๆ คือ คุณลักษณะทั่วไปทางประชากรของผู้ให้ข้อมูล จำนวนของกลุ่มคนข้ามเพศใน และผลการประมาณค่าจำนวนคนข้ามเพศที่ใช้สารเสพติด ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นปรากฏการณ์การใช้สารเสพติด ความรู้สึกนึกคิด สภาพปัญหา ความคิดเห็น และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนให้เห็นปัญหาอย่างและเป็นประโยชน์ต่อการเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด

จากกรอบแนวคิด อธิบายได้ว่ากลุ่มคนข้ามเพศมีปรากฏการณ์การใช้สารเสพติดอย่างไร และมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติดอย่างไรบ้างในปัจจุบัน ด้านบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, รายได้, อาชีพ, ระดับ

การศึกษา และปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ลักษณะของครอบครัว, เศรษฐกิจของครอบครัว, สถานภาพสมรสของบิดามารดา, ลักษณะที่พ่อกอาศัย, ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาในประเด็นนี้เพื่อค้นหาคำตอบจากการวิจัยต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นของปรากฏการณ์การใช้สารเสพติดและ พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มคนข้ามเพศ โดยใช้วิธีขยายเครือข่าย (Network Scale-Up: NSUM) เพื่อคาดประมาณประชากรกลุ่มคนข้ามเพศที่ต้องการศึกษา และค้นหากลุ่มคนข้ามเพศที่มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติด และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกในการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลหลัก 8 คนที่มีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติด และคัดเลือกตัวอย่างแบบ Snowball technique ทั้งนี้มีเกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูล (Inclusion criteria) คือ เป็นคนข้ามเพศที่มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติด มีชื่อในทะเบียนบ้านเขตเทศบาลนครอุดรธานี และยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อคาดประมาณประชากรที่เป็นกลุ่มคนข้ามเพศ และกลุ่มคนข้ามเพศที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติดในอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี และแนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ.

2556 โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมมี 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การคาดประมาณประชากรที่เป็นคนข้ามเพศในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ซึ่งขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็นระยะเตรียมการ และระยะดำเนินการมีสาระพอสังเขป ดังนี้

ระยะเตรียมการ (Pre-research phase) ผู้วิจัยจัดเตรียมเอกสาร แบบสอบถาม แนวคำถาม เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในโครงการวิจัยให้เพียงพอ

ระยะดำเนินการวิจัย (Research phase)

1) ผู้วิจัยทำหนังสือจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อชี้แจงกลุ่มเป้าหมายถึงวัตถุประสงค์ของโครงการและขอความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการศึกษา พร้อมทั้งให้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มตัวอย่าง

2) ประสานงานหน่วยงานและบุคคล เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดของโครงการศึกษา พร้อมกับขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สร้างสัมพันธภาพกับผู้ให้ข้อมูลโดยการแนะนำตัวเอง บอกวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย พร้อมทั้งกล่าวถึงการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล

4) เมื่อผู้ให้ข้อมูลยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยกระทำอย่างระมัดระวัง หากผู้ให้ข้อมูลรู้สึกอึดอัดและไม่สบายใจที่จะตอบและพูดคุย จะหยุดการสัมภาษณ์ทันที

5) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลให้ครบถ้วน

6) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ ข้อมูลที่รวบรวม ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ข้อมูลเกี่ยวกับการบำบัดรักษาสารเสพติด ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต โดยผู้วิจัยใช้ Application Line และขอไอดี Line จากผู้ให้ข้อมูล โดยสัมภาษณ์เมื่อผู้ให้ข้อมูลยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย โดยกระทำอย่างระมัดระวัง หากผู้ให้ข้อมูลรู้สึกอึดอัด และไม่สบายใจที่จะตอบและพูดคุย จะหยุดการสัมภาษณ์ทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยนำเทปที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการสนทนาระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล มาฟังแล้วถอดข้อความแบบคำต่อคำ และตรวจสอบความถูกต้องของการถอดเทป อ่านบทสนทนาโดยการเปรียบเทียบกับเทปที่บันทึกเสียงไว้อีกครั้ง รวมทั้งการตรวจสอบกับข้อมูลที่จดบันทึกไว้ในขณะทำการสัมภาษณ์ภาคสนาม

2) ตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้มั่นใจในความเชื่อถือของข้อมูล ความครบถ้วนของข้อมูล และประเมินคุณภาพของข้อมูลว่าอยู่ในระดับที่จะนำมาวิเคราะห์ และตอบคำถามของการวิจัยได้ โดยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation)

3) การให้รหัสข้อความ (Coding) ผู้วิจัยจะทำการให้รหัสข้อความตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูล โดยเขียนรายการคำ หรือข้อความไว้ ซึ่งคำเหล่านี้เป็นคำที่ได้จากกรอบแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำถามของการศึกษา

4) ผู้วิจัยทำการจัดประเด็นย่อย (Category) มารวบรวมเป็นเรื่องหรือกลุ่มเรื่องเดียวกัน

5) ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล

6) เขียนสรุปรายงานการศึกษา อธิบายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่ได้กับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการประมาณค่าดำเนินการ 2 ขั้นตอนที่สำคัญ ขั้นตอนที่ 1 การประมาณการขนาดเครือข่ายสังคม ซึ่งเรียกว่าค่า c และขั้นตอนที่ 2 การประมาณการจำนวนประชากรกลุ่มคนข้ามเพศ และกลุ่มคนข้ามเพศที่มีพฤติกรรมเสพติด (กลุ่มซ่อนเร้น)

ขั้นตอนที่ 1 การประมาณการเครือข่ายทางสังคมโดยวิธีรวบรวมผล โดยผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผ่านทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะสอบถามกลุ่มตัวอย่างว่ารู้จักจำนวนเครือข่ายสังคมที่เป็นสมาชิกของประชากรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยสอบถามตามรูปแบบที่กำหนดในแบบสอบถาม เช่น คนในครอบครัว ญาติฝ่ายพ่อ ญาติฝ่ายแม่ เพื่อน เพื่อนร่วมงาน แล้วทำการหาค่า c โดยการหาจำนวนของคนที่ยังไม่รู้จักในทุกกลุ่มก็จะได้ขนาดของเครือข่ายของแต่ละคน แล้วนำค่า c ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย เรียก ค่าเฉลี่ยเครือข่ายสังคม

ขั้นตอนที่ 2 การประมาณการประชากรกลุ่มซ่อนเร้น เมื่อประมาณค่าเครือข่ายทางสังคม (ค่า c) ได้แล้ว จากการสัมภาษณ์กลุ่มซ่อนเร้นประมาณการที่ต้องการประมาณค่า (Unknow Population) ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผ่านทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต และสอบถามกลุ่มตัวอย่างว่ารู้จักคนใน

กลุ่มซ่อนเร้น (กลุ่มคนข้ามเพศ) จำนวนกี่คน เช่น กะเทย ทอม ดี เกย์คิง เป็นต้น แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย แล้วจำนวนย้อนกลับเพื่อประมาณการจำนวนประชากรกลุ่มซ่อนเร้น ค่า e จากค่า c และ t จากสูตร ได้มาจากการคำนวณจากสูตร

$$e = \frac{m}{c} t$$

* คำนวณจากค่าเฉลี่ยกลุ่มเป้าหมาย m ต่อขนาดของเครือข่าย c แล้วไปคำนวณค่า e จากประชากร t^* เช่น

e = จำนวนกลุ่มซ่อนเร้นที่ต้องการประมาณค่า

t = จำนวนของประชากรทั้งหมดที่ทราบจำนวนแล้วในพื้นที่ (595)

m = จำนวนประชากรกลุ่มซ่อนเร้นที่กลุ่มตัวอย่างรู้จัก

c = ค่าเฉลี่ยขนาด (จำนวนสมาชิก) ของเครือข่ายสังคมของผู้ตอบ

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไปทางประชากรของผู้ให้ข้อมูล จำนวนของกลุ่มคนข้ามเพศใน และผลการประมาณค่าจำนวนคนข้ามเพศที่ใช้สารเสพติด ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นปรากฏการณ์การใช้สารเส

ติด ความรู้สึกนึกคิด สภาพปัญหา ความคิดเห็น และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนให้เห็นปัญหาอย่างและเป็นประโยชน์ต่อการเฝ้าระวังปัญหาเสพยาเสพติด ได้นี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปทางประชากรของผู้ให้ข้อมูล

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มคนข้ามเพศ จำนวน 8 คน พบว่ามีเพศหญิงที่เป็นทอม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75 เพศหญิงเป็นดีจำนวน 1 คน และเพศชายที่เป็นกะเทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 มีอายุต่ำสุด 23 ปี อายุสูงสุด 41 ปี อายุเฉลี่ยของคนข้ามเพศจากการสัมภาษณ์ครั้งนี้เท่ากับ 27 ปี ไม่ได้ทำงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประกอบอาชีพไซด์ไลน์ 1 คน, ประกอบอาชีพค้าขาย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ระดับการศึกษา จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ปวช.) จำนวน 2 คน จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ปวส.) จำนวน 2 คน และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 คุณลักษณะทั่วไปทางประชากรของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล	อายุ	เพศ	อาชีพ	ระดับการศึกษา
1	23	ทอม	รับจ้าง	อาชีวศึกษา (ปวช.)
2	23	ทอม	รับจ้าง	อาชีวศึกษา (ปวช.)
3	29	ทอม	ไม่ได้ทำงาน	มัธยมศึกษาตอนปลาย
4	25	ดี	อาชีพไซด์ไลน์	ปริญญาตรี
5	41	ทอม	ไม่ได้ทำงาน	อาชีวศึกษา (ปวส.)
6	25	ทอม	ค้าขาย	มัธยมศึกษาตอนต้น
7	25	ทอม	ไม่ได้ทำงาน	มัธยมศึกษาตอนต้น
8	25	กะเทย	ไม่ได้ทำงาน	อาชีวศึกษา (ปวส.)

ส่วนที่ 2 จำนวนของกลุ่มคนข้ามเพศในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ผลจากการประมาณค่าจำนวนประชากรกลุ่มคนข้ามเพศในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้วยวิธีการขยายเครือข่าย มีประชากรที่ต้องการคาดประมาณ (unknown Population) แยกตามเพศได้ดังนี้ เป็นกะเทย (แต่งชาย ตัวเป็นหญิง) จำนวน 3,623 คิดเป็นร้อยละ 0.85 เป็นกะเทย (แปลงเพศ)

จำนวน 1,466 คน คิดเป็นร้อยละ 0.34 เป็นเกย์คิง (ผู้ชายแต่งชาย ชอบผู้ชาย และเป็นฝ่ายลูก) จำนวน 2,040 คน คิดเป็นร้อยละ 0.48 เป็นเกย์ควีน (ผู้ชายแต่งชาย ชอบผู้ชาย และเป็นฝ่ายรับ) จำนวน 1,564 คิดเป็นร้อยละ 0.36 เป็น ทอม (เลสเบียน/ไต้กัก) จำนวน 6,315 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46 และเป็นดี (แต่งตัวเป็นหญิง ชอบทอม) จำนวน 5,820 คน คิดเป็นร้อยละ 1.36 ดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประมาณค่าจำนวนประชากรด้วยวิธีการขยายเครือข่าย (Network Scale-Up Method)

ประชากรที่ต้องการคาดประมาณ (unknown Population)	Network Scale-Up Method NSUM (คน)	สัดส่วนประชากรกลุ่มคนข้ามเพศ (ร้อยละ)
1. เป็นกะเทย (แต่งชาย ตัวเป็นหญิง)	3,623	0.85
2. เป็นกะเทย (แปลงเพศ)	1,466	0.34
3. เป็นเกย์คิง (ผู้ชายแต่งชาย ชอบผู้ชาย และเป็นฝ่ายลูก)	2,040	0.48
4. เป็นเกย์ควีน (ผู้ชายแต่งชาย ชอบผู้ชาย และเป็นฝ่ายรับ)	1,564	0.36
5. เป็นทอม (เลสเบียน/ไต้กัก)	6,315	1.46
6. เป็นดี (แต่งตัวเป็นหญิง ชอบทอม)	5,820	1.36

ผลจากการประมาณค่าจำนวนประชากรกลุ่มคนข้ามเพศที่ใช้สารเสพติด ในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้วยวิธีการขยายเครือข่าย (Network Scale-Up Method) พบว่า ผู้สูบบุหรี่/ยาสูบ มีจำนวน 17,787 คน ดื่มสุรา/ดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ มีจำนวน 18,780 คน ผู้ที่เสพกัญชา มี 676 คน ผู้ที่เสพยาไอซ์ มี 259 คน ผู้ที่เสพโคเคน มีจำนวน 80 คน ผู้ที่ใช้ยาบ้า/ยาอี มีจำนวน 1,271 คน และผู้ที่เสพสารระเหยรวมถึงกาว น้ำมันเชื้อเพลิง ทินเนอร์ มีจำนวน 159 คน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประมาณค่าจำนวนคนข้ามเพศที่ใช้สารเสพติดด้วยวิธีการขยายเครือข่าย Network Scale-Up Method

ประชากรที่ต้องการคาดประมาณ (unknown Population)	Network Scale-Up Method NSUM (คน)
1. ผู้สูบบุหรี่/ยาสูบ	17,787
2. ดื่มสุรา/ดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์	18,780
3. ผู้ที่เสพกัญชา	676
4. ผู้ที่เสพยาไอซ์	259
5. ผู้ที่เสพโคเคน	80
6. ผู้ที่ใช้ ยาบ้า ยาอี	1,271
7. ผู้ที่เสพสารระเหยรวมถึงกาว น้ำมันเชื้อเพลิง ทินเนอร์	159

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของ คนข้ามเพศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ข้อมูลการเสพยาเสพติดของกลุ่มคนข้ามเพศในจังหวัดอุดรธานี จากการสัมภาษณ์จำนวน 8 คนพบว่า อายุที่เริ่มใช้ยาเสพติดน้อยที่สุดคือ 12 ปี ส่วนอายุที่เริ่มใช้ยาเสพติดมากที่สุดคือ 16 ปี สาร

เสพติดที่ใช้มากที่สุดคือบุหรี่/สุรา รองลงมาคือยาบ้า กัญชา และยาไอซ์ ตามลำดับ ระยะเวลาของการใช้ยาเสพติดนานที่สุด คือ ต้มสุรา 20 ปี รองลงมาคือ สูบบุหรี่ 13 ปี และเสพยาไอซ์ 7 ปี ประวัติการถูกจับกุม เคยถูกจับกุมและติดคุกจำนวน 3 คน ไม่เคยถูกจับกุมจำนวน 5 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลการใช้ยาเสพติดของคนข้ามเพศใน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ผู้ให้ข้อมูล	อายุที่เริ่มใช้สารเสพติด	สารเสพติดที่ใช้	ปริมาณ	ระยะเวลาที่ใช้ (ปี)	เคยถูกจับกุม	สถานที่เสพยา
1	15	บุหรี่ สุรา กัญชา ยาบ้า	วันละครึ่งซอง 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ 2 หยิบ/บ้อง/ครึ่ง ½ เม็ด/ครึ่ง	8 8 1 1	เคย	บ้าน
2	15	บุหรี่ สุรา กัญชา ยาบ้า	วันละ 1 ซอง 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ 1 มวน/ครึ่ง ½ เม็ด/ครึ่ง	5 8 เคยใช้ 1 ครั้ง เคยใช้ 2 ครั้ง	ไม่เคย	บ้าน
3	16	บุหรี่ สุรา กัญชา ยาบ้า ยาไอซ์ โคเคน ยาอี	วันละ 1 ซอง 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ 1-2 ซีด/บ้อง/ครึ่ง วันละ 3 เม็ด 1 ตัก/วัน 1 cc/ครึ่ง 1 เม็ด/วัน	10 13 1 5 3 1 1	ไม่เคย	โรงแรม/หอพัก/ บ้าน/สถาน บันเทิง
4	15	บุหรี่ สุรา ยาไอซ์	วันละ 1 ซอง 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ 1 ตัก/ครึ่ง	5 5 1	ไม่เคย	หอพัก
5	15	บุหรี่ สุรา ยาบ้า ยาไอซ์	วันละ 1 ซอง 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ วันละ ½ เม็ด/วัน 2 ตัก/ครึ่ง (ใช้ใจ)	9 20 3 7	เคย	บ้าน
6	15	บุหรี่ สุรา กัญชา	วันละ 2-5 มวน ทุกวัน 1 หยิบ/ครึ่ง	9 10 1	ไม่เคย	บ้าน
7	12	บุหรี่ สุรา กัญชา ยาบ้า ยาไอซ์	วันละ 5-10 ตัว 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ 1 หยิบ/ครึ่ง วันละ 3 เม็ด/วัน 1 ตัก/ครึ่ง	13 13 5 3 2	เคย	บ้าน
8	15	บุหรี่ สุรา ยาบ้า ยาไอซ์	วันละ 1-3 มวน นานๆ ครั้ง 1เม็ด/วัน 1 ตัก/ครึ่ง	5 10 2 1	ไม่เคย	บ้าน

ส่วนชนิดของสารเสพติดที่ใช้ในกลุ่มคนข้ามเพศ ส่วนใหญ่ใช้สารเสพติดได้แก่ 1. บุหรี่ 2. สุรา 3. กัญชา 4. ยาบ้า 5. ยาไอซ์ 6. โคเคน และ 7. ยาอื่น ซึ่งแต่ละชนิดมีชื่อเรียกเฉพาะที่ใช้เรียกในกลุ่มคนข้ามเพศ เช่น กัญชา เรียกว่า เนื่อ, ยาบ้า เรียกว่า ตัวเล็ก/น้องส้ม/น้องเขียว/น้องแดง, ยาไอซ์ เรียกว่า ตัวใหญ่/น้ำแข็ง, โคเคน เรียกว่า เค หรือ K, ยาอื่น เรียกว่า ขนม/นม

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาปรากฏการณ์และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จากการสัมภาษณ์เชิงลึก คนข้ามเพศสามารถสรุปประเด็นที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้กลุ่มคนข้ามเพศใช้สารเสพติด ได้ดังต่อไปนี้

1. **ด้านบุคคล** ปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้กลุ่มคนข้ามเพศใช้สารเสพติด ได้แก่ ความอยากรู้อยากลอง, ใช้เพื่อความบันเทิง, ใช้เพื่อเป็นการเข้าสังคม เพื่อนฝูงยอมรับมากขึ้น ใช้เพื่อการทำงาน, ใช้เพื่อความสวย ความงาม อยากปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ โดยการแสดงพฤติกรรมให้เหมือนผู้ชาย ด้วยการสูบบุหรี่/ดื่มสุรา/การใช้สารเสพติด

ปัจจุบันเมื่อมีความหลากหลายทางเพศทางเพศมากขึ้น แต่ก็ยังไม่หลักฐานการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของกลุ่มคนข้ามเพศมากนัก มีเพียงการศึกษาสถานการณ์การแพร่ระบาดของไอซ์ของเครือข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2554) ซึ่งได้วิเคราะห์แนวโน้มผู้เสี่ยงที่จะเป็นผู้เสพยาไอซ์ พบว่าหญิง/กะเทยมีความเสี่ยงเป็น 13 เท่าของผู้ไม่เสพยาไอซ์ เมื่อมีการปรับถ่วงค่าน้ำหนักแต่ละปัจจัย พบว่าผู้หญิง/กะเทยมีความเสี่ยงเป็น 23.4 เท่า ซึ่งเป็นการศึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างทางเพศที่

หลากหลาย ที่มีผลต่อการเสพยาสารเสพติด นอกจากนี้ผลการศึกษายังระบุถึงวัตถุประสงค์ของผู้เสพยาไอซ์ ว่า เพศชายจะใช้เพื่อการทำงานเป็นหลัก ส่วนเพศหญิงใช้เพื่อความสวยงาม เนื่องจากมีความเชื่อว่าจะทำให้หุ่นดี ไม่โทรม

ปัจจัยเอื้อให้ใช้สารเสพติดของกลุ่มคนข้ามเพศ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ปริญดา จิรกุลพัฒนา (2536) พบว่าคุณลักษณะของเด็กวัยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากลอง และอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากลอง ทดลองในสิ่งต่าง ๆ ย่อมทำให้เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดได้ จากการสัมภาษณ์กลุ่มคนข้ามเพศส่วนใหญ่ เริ่มใช้สารเสพติดเมื่ออายุ 15-16 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่น และมีความอยากรู้อยากลอง

ด้านครอบครัว ปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้กลุ่มคนข้ามเพศใช้สารเสพติด ได้แก่ การมีคนในครอบครัว ญาติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นผู้เสพยาหรือผู้ค้า การปล่อยปละละเลย หรือไม่ดูแลของผู้ปกครองเมื่อทราบว่าบุตรหลานใช้สารเสพติด รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

การจากสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 8 คนที่เป็นคนข้ามเพศ พบว่า ลักษณะครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยวจำนวน 7 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 87.5 ซึ่งลักษณะการเลี้ยงดู พ่อแม่จะตามใจบุตร และเลี้ยงแบบให้บุตรช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวก็มีผลทำให้คนข้ามเพศเข้ามาเกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ถาวร สุขสำราญ (2541) ในนักเรียนมัธยมต้น 266 คน พบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมเสพยาบ้า เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็วที่สุด และการมีคนในครอบครัว ญาติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นผู้เสพยาหรือผู้ค้า ก็เป็นปัจจัยเอื้ออีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เสพยาเสพติด เศรษฐกิจของครอบครัวก็เป็นอีกเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใช้สารเสพติด

ติด การศึกษาของมณฑล ปลื้มจิตรชมและคณะ (2539) ศึกษาถึงปัจจัยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จ. นครปฐม จำนวน 434 คน พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า นอกจากนี้การศึกษาของ กตัญชลี ณรงค์ราช (2543) ศึกษาในวัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎหมายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในเขตภาคใต้ของประเทศไทย จำนวน 606 คน พบว่ารายได้เฉลี่ยของครอบครัวเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมายของวัยรุ่นชาย

2. ด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้กลุ่มคนข้ามเพศใช้สารเสพติด ได้แก่ การเข้าถึงยาเสพติดง่ายการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนและสถานที่ทำงาน สถานที่ทำงาน เช่น อาบ อบ นวด คาบาร่า สถานบันเทิงต่างๆการคบเพื่อนที่ใช้สารเสพติด สอดคล้องกับการศึกษาสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาไอซ์ ของเครือข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2554) ที่ผลการศึกษากล่าวว่าพฤติกรรมการคบเพื่อน ผู้เสพยาไอซ์จะมีเพื่อนที่คบประจำเฉลี่ยจำนวน 5.4 คน และเพื่อนที่ใช้ยาไอซ์เฉลี่ยจำนวน 5.1 คน ผู้เสพยาไอซ์ที่เคยแนะนำให้เพื่อนลองเสพยาไอซ์แล้วมีเพื่อนสนิทที่ยอมใช้ตามคำแนะนำเฉลี่ย 3.8 คน นอกจากนี้ ผู้เสพยาไอซ์มีเพื่อนที่ใช้ยาไอซ์จำนวน 252 คน (ร้อยละ 49.6) และในจำนวนเพื่อนสนิทที่ใช้ยาไอซ์ได้แนะนำเพื่อนคนอื่นลองใช้ยาไอซ์อีกจำนวน 428 คน (ร้อยละ 84.3) สำหรับลักษณะเพื่อนที่คบพบว่า เพื่อนที่ผู้เสพยาไอซ์คบจะสูบบุหรี่มากที่สุด รองลงมาคือ ดื่มสุรา/เบียร์ และมีนิสัยเที่ยวเตร่ เล่นสนุกเกอร์ เล่นการพนัน และมีพฤติกรรมลักทรัพย์ ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษานี้สอดคล้องการข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คนข้ามเพศ ในอำเภอเมือง จังหวัด

อุดรธานี ในประเด็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้ทำให้กลุ่มคนข้ามเพศใช้สารเสพติด

นอกจากนี้มีประเด็นเรื่องการเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย และในชุมชนที่อาศัยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ผู้ให้ข้อมูล สามารถสั่งซื้อยาเสพติดได้ภายใน 15 นาที – 1 ชม. ในการสั่งซื้อแต่ละครั้ง ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า ที่ทำงานหรือสถานบันเทิง และบ้านเป็นสถานที่ที่ซื้อขายยาเสพติดได้ง่ายที่สุด และปลอดภัยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด ประเทศไทยและแนวโน้ม ปี พ.ศ. 2555 (สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม, 2555) พบว่า ประชาชน ร้อยละ 65.7 ระบุว่าหมู่บ้านในชุมชนของตนมีแหล่งขายและมั่วสุมยาเสพติด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ประเด็นเรื่องการเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า ที่ทำงานหรือสถานบันเทิง เป็นสถานที่ที่ซื้อขายยาเสพติดได้ง่ายที่สุด จึงควรมีมาตรการควบคุมสถานบันเทิงในจังหวัดอุดรธานีอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันการเสพยาเสพติดและป้องกันการเข้าถึงยาเสพติด

2) จากข้อค้นพบปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ ด้านสิ่งแวดล้อมควรมีมาตรการเฝ้าระวังและควบคุมหอพัก บ้านเช่า เพื่อป้องกันการรวมกลุ่มกันเสพยาเสพติด

3) จากข้อค้นพบปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศ ด้านครอบครัว ในกลุ่มคนข้ามเพศ สถาบันครอบครัวสำคัญอย่างยิ่งในการเข้าใจความผิดปกติทางเพศที่เกิดขึ้น ดังนั้นควรเน้นการสร้างความรักความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวของคนกลุ่มนี้

ซึ่งอาจจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น จิตแพทย์ ผู้ปกครอง อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรจะมีการศึกษาในรูปแบบของวิจัยเชิงคุณภาพแยกตามกลุ่มคนข้ามเพศแต่ละกลุ่ม จะทำให้เห็นปรากฏการณ์การใช้สารเสพติดแต่ละชนิด ความรู้สึกนึกคิด สภาพปัญหา ความคิดเห็น และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนข้ามเพศแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะสามารถสะท้อนให้เห็นปัญหาอย่างครบถ้วน จะเป็นประโยชน์ต่อการเฝ้าระวังปัญหาสารเสพติดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กตัญชลี ณรงค์ราช. (2543). *ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎหมายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในเขตภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาจิตวิทยามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เครือข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือรายงานการวิจัย. (2554). *สถานการณ์การแพร่ระบาดของไอซ์*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ถาวร สุขสำราญ. (2541). *การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า: ศึกษากรณีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการ สวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2541). *การระบาดของยาเสพติดให้โทษในหมู่เด็กและเยาวชน*. (รายงาน

การวิจัย). กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิมิต มั่งมีทรัพย์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต พัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญญา จิรกุลพัฒนา. (2536). *การให้คุณค่าต่อสุขภาพ ความเชื่ออำนาจด้านสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ปราโมทย์ ประสาทกุล และปัทมา ว่าพัฒนางศ์. (2551). *ความไม่สมดุลของประชากรชายและหญิงในประเทศไทย*. ในกฤตยาอาชวนิจกุล และกาญจนา ตั้งชลทิพย์ (บรรณาธิการ), ประชากรและสังคม 2551: มิติ 'เพศ' ในประชากรและสังคม (หน้า 4-16). นครปฐม: สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม.

ประทีป กิจจะวัฒนะ. (2538). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาความผิดของเด็กและเยาวชนด้านยาเสพติดให้โทษในเขตอำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พริศรา แซ่ก้วย. (2547). *สั้นๆ เกี่ยวกับเพศวิถีในมุมมองสตรีนิยม*. ใน กาญจนา แก้วเทพ และพริศรา แซ่ก้วย (บรรณาธิการ), เพศวิถี: วันวานวันนี้ และวันพรุ่งนี้จะไม่เหมือนเดิม (หน้า 13-22). กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาวิณี อยู่ประเสริฐ. (2540). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาล
สาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
มงคล ปลื้มจิตรชม และคณะ. (2539). ปัจจัยที่มีผล
ต่อพฤติกรรมเสพยาบ้าของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม พ.ศ.
2539. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*. 5 (4),
526-534.
- มานพ คณะโต. (2552). *การศึกษาองค์ความรู้ด้าน
การเฝ้าระวังปัญหาเสพยาเสพติดในระดับจังหวัด.
เครือข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- มานพ คณะโต และคณะ. (2547). *การใช้สารเสพ
ติดและผลกระทบต่อในกลุ่มเยาวชนสถานพินิจ
เด็กและคุ้มครองเยาวชน. เครือข่ายพัฒนา
วิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- เรณู อุทัยยัง. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลิกบุหรี่
โดยใช้พฤติกรรมบำบัดร่วมกับยา: การวิจัยเชิง
คุณภาพ. รายงานการศึกษาอิสระปริญญา
เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.*
- วิฑูร วรวัลย์. (2546). *ปัญหาการเสพยาบ้าของ
วัยรุ่นเชียงใหม่. รายงานการค้นคว้าแบบอิสระ*
*ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
จังหวัดอุดรธานี (ศอ.ปส.จ.). *สถานการณ์
ปัญหาเสพยาเสพติด*. [เข้าถึงเมื่อ 4 ส.ค. 2557].
เข้าถึงได้จาก [http://www.udonnccd.com/
re3.php](http://www.udonnccd.com/re3.php)
- ศิริพร จิรวัฒนกุล. (2546). *การวิจัยเชิงคุณภาพใน
วิชาชีพพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์ศิริ
ภรณ์. ขอนแก่น.*
- สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม. (2555).
*สถานการณ์ปัญหาเสพยาเสพติด ประเทศไทย ปี
2555 และแนวโน้ม. สำนักยุทธศาสตร์.*
- สุวรรณี แสงอาทิตย์. (2550). *ปัจจัยทำนาย
พฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และ
เสพยาเสพติดในวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.*
- Jackson, P. (1997). Thai Research on Male
Homosexuality and Transgenderism
and the Cultural Limits of Foucaultian
Analysis, *Journal of the History of
Sexuality*, 8(11), 52-85.

